ВИЛЕНСКІЙ ВѢСТНИКЪ

ОФФИЦІАЛЬНАЯ ГАЗЕТА

№ 62.

KURYER WILEŃSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. ВТОРНИКЪ, 12-го Августа. — 1847 — Wilno. WTOREK, 12-go Sierpnia.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 6-го Августа.

УКАЗЪ КОМИТЕТУ,

Высочайше учрежденному въ 18-й день Августа 1814 года.

Члену Государственнаго Совѣта и Сенатору, Генералъ-Адъютанту Генералу отъ Инфантеріи *Кавелину*, повелѣваю быть Членомъ онаго Комитета, съ оставленіемъ при настоящихъ должностяхъ.

На подлинномъ собственною ЕГО ИМПЕРАТОРСКАГО ВЕЛИЧЕСТВА рукою подписано:

НИКОЛАЙ.

На бивуакахъ при м. Ропшѣ.
Іюля 31-го дня 1847 года.

—

Дополненіемъ къ Высочайшему Приказу, отданному Августа 1-го дня 1847 года, Военному Министру, Генералъ-Адъютанту, Генералу отъ Кавалеріи Князю *Чернышеву*, возвратившемуся нынѣ изъ дозволеннаго ему заграничнаго отпуска, повелѣно вступить, по прежнему, въ управленіе Военнымъ Министерствомъ.

—

Высочайшимъ Именнымъ Указомъ, даннымъ Капитулу Россійскихъ Императорскихъ и Царскихъ Орденовъ, 30-го Мая, согласно ходатайству начальства и удостоенію Комитета Министровъ, Всемилостивѣйше пожалованъ Кавалеромъ ордена Св. Равноапостольнаго Князя Владиміра 3-й степени, во вниманіе къ усердію и неутомимой дѣятельности, оказаннымъ по званію Предсѣдателя Гродненскаго Комитета объ инвентаряхъ, окончившаго съ успѣхомъ сей обширный трудъ, Гродненскій Гражданскій Губернаторъ, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ *Васьковъ*.

— Высочайшимъ Приказомъ, по Гражданскому Вѣдомству, 22-го Іюля, уволенъ отъ службы, по прошенію, Виленскаго Дворянскаго Института врачъ, Статскій Совѣтникъ *Врублевскій*, съ чиномъ Дѣйствительнаго Статскаго Совѣтника и съ мундиромъ, послѣдней должности присвоеннымъ.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

St. Petersburg, 6-go Sierpnia.

UKAZ DO KOMITETU

Najwyżéj utwierdzonego 18 *Sierpnia* 1814 *roku.*

Członkowi Rady Państwa i Senatorowi, Jenerał-Adjutantowi, Jenerałowi Piechoty, *Kawelinowi*, rozkazuję być Członkiem tego Komitetu, z pozostaniem przy obecnych obowiązkach.

Na oryginale własną JEGO CESARSKIEJ MOŚCI ręką podpisano:

NIKOŁAJ.

Na Biwakach przy m. Romnie,
31 go Lipca 1847 roku.

—

W Dodatku do Najwyższego Rozkazu Dziennego, ogłoszonego 1 go Sierpnia 1847 roku, Ministrowi Wojny, Jenerał-Adjutantowi, Jenerałowi Jazdy, Xięciu *Czernyszewowi*, który obecnie powrócił z dozwolonego mu za granicę urlopu, rozkazano objąć, po dawnemu, zarząd Ministerstwa Wojny.

—

Przez Najwyższy Imienny Ukaz, dany do Kapituły Rossyjskich CESARSKICH i KRÓLEWSKICH Orderów, 30 Maja, na wstawienie się Zwierzchności i za uznaniem Komitetu PP. Ministrów, Najłaskawiéj mianowany Kawalerem Orderu Sw. Włodzimierza 3-éj klassy, przez wzgląd na gorliwą i niezmordowaną czynność, okazaną w obowiązku Prezesa Gubernialnego Grodzieńskiego Komitetu do Inwentarzów, który ukończył pomyślnie tę rozległą pracę, Grodzieński Cywilny Gubernator, Rzeczywisty Radzca Stanu *Waśkow*.

— Przez Najwyższy Rozkaz Dzienny, w Wydziale Cywilnym, d. 22 Lipca uwolniony został ze służby, na własną prośbę, Lekarz Wileńskiego Dworzańskiego Instytutu, Radzca Stanu *Wróblewski*, z rangą Rzeczywistego Radzcy Stanu i z mundurem, właściwym ostatniemu obowiązkowi.

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Пруссія.

Берлинъ, 2 Августа.

Сегодня началось публичное слушаніе дѣла о лицахъ, участвовавшихъ въ послѣднемъ Польскомъ заговорѣ. Въ 8 часовъ утра судьи и защитники подсудимыхъ вошли въ присутственную залу, въ коей уже находились обвиняемые въ числѣ 254 человѣкъ; не доставало только нѣсколькихъ, кои не могли явиться, по причинѣ болѣзни. Мѣсто, назначенное для публики, наполнено было слушателями. По прибытіи судей, предсѣдатель, объявивъ о начатіи засѣданія, отобралъ присягу отъ директора земскаго и городскаго суда, Г. Арендта, и ассесора Ержевскаго, исправляющаго должность переводчика Польскаго языка, а потомъ прочиталъ имянной списокъ подсудимыхъ. Удостовѣрясь въ нахожденіи ихъ на лицо, предсѣдатель приказалъ прочесть на Нѣмецкомъ и Польскомъ языкахъ вступленіе и первую главу обвинительнаго акта. Засѣданіе кончилось въ 3 часа по полудни.

4 Августа.

Вчера, происходила закладка новаго храма, во имя св. Петра, строющагося на томъ самомъ мѣстѣ, гдѣ стоялъ прежній храмъ того же имени, сгорѣвшій въ 1809 г.

Великое Герцогство Познанское.

Его Королевское Высочество Герцогъ Адалбертъ Прусскій, 28 Іюля прибылъ изъ Глогова въ Познань.

— Въ Познанской газетѣ сообщаютъ: У насъ недостаетъ помѣщенія для складки хлѣба, такъ что земледѣльцы вынуждены оставлять его въ стогахъ на полѣ. Нѣкоторые производители, преимущественно поселяне, молотили уже нынѣшній хлѣбъ съ тою цѣлію, чтобы воспользоваться существующими еще высокими цѣнами. Урожай — необыкновенный; 60 сноповъ даютъ шесть шеффелей ржи и болѣе, тогда какъ прежде, при самомъ лучшемъ урожаѣ, не получали болѣе 4 шеффелей. За 1 шеффель новой ржи, плотятъ нынѣ отъ $1^2/_3$ до 2 таллеровъ.

Австрія.

Лембергъ, 5 Августа.

31-го Іюля исполненъ здѣсь былъ смертный приговоръ посредствомъ висѣлицы, надъ Ѳеоѳиломъ Вишніовскимъ, называвшимся также ложно Дювалемъ, Винницкимъ, Домбровскимъ, Загорскимъ и Венедиктомъ Левинскимъ, за совершенное—государственное преступленіе; а также надъ Іосифомъ Капуснинскимъ, за государственное преступленіе и совершенное смертоубійство въ лицѣ Каспра Маркля, Пильзнскаго Бургомистра.

Франція.

Парижъ, 3 Августа.

Ришардъ Рошъ имѣлъ 31 м. м. частную аудіенцію у Короля, на которой представилъ Его Величеству вѣрительныя свои грамоты, по званію посланника Соединенныхъ Штатовъ.

— Графъ Моле снова часто бываетъ въ Нельи; это, какъ слышно, имѣетъ связь съ предстоящимъ преобразованіемъ министерства.

— Палата перовъ разсматривала сегодня бюджетъ расходовъ на 1848 годъ.

— Многіе изъ депутатовъ уже выѣхали, и при закрытіи засѣданій, 7 Августа, не много будетъ присутствовать членовъ этой палаты.

— Въ *National* сообщили на дняхъ одно дѣло, которое, кажется, ни въ чемъ не уступитъ процессу Теста. Въ этой газетѣ приводятъ документъ, изъ котораго оказывается, что высшіе чиновники управленія согласились, въ 1841, предоставить одной компаніи построеніе желѣзной дороги только съ тѣмъ условіемъ, чтобы это общество подарило имъ 450 акцій въ тысячу франковъ каждая. Въ слѣдутвіе этого открытія, сдѣланнаго газетою *National*, королевскій прокуроръ Сенскаго суда немедленно призвалъ редактора ея въ слѣдственную коммиссію, чтобы получить отъ него необходимыя объясненія и доказательства. Это распоряженіе прокурора уже обнародовано, 1-го Августа вечеромъ, въ *Moniteur Parisien*.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Prussy.

Berlin, 2 sierpnia.

Dzisiaj rozpoczęły się publiczne rozprawy sądowe, w sprawie osób, mających udział w ostatniem sprzysiężeniu Polskiém. Rano, o godzinie 8-éj, sędziowie i obrońcy rządowi zajęli swoje miejsca w sali posiedzeń, gdzie już znajdowali się oskarżeni w liczbie 254; brakowało tylko kilka osób, które z powodu słabości stawić się nie mogły. Przestrzeń, dla publiczności przeznaczona, była zupełnie przez słuchaczy zajęta. Po przybyciu sędziów, Prezes ogłosił rozpoczęcie posiedzenia, przyjął przysięgę od Dyrektora sądu ziemskiego i miejskiego, Arendta i assessora Jerzewskiego, jako tłómacza z języka polskiego, a następnie odczytał listę imienną oskarżonych. Po przeświadczeniu się o obecności tychże, Prezes kazał odczytać wstęp i piérwszy rozdział aktu oskarżenia, z dołączonemi doń dodatkami, po-Niemiecku i po-Polsku; poczém posiedzenie o godz. 3-éj zamknięte zostało.

Dnia 4 sierpnia.

Wczoraj odbywała się tu uroczystość założenia kamienia węgielnego nowego kościoła św. Piotra, który stanie na témże samém miejscu, gdzie w roku 1809 kościół pod wezwaniem tego świętego spłonął.

W. Xięstwo Poznańskie.

J. K. W. Xiąże Adalbert Prusski, przybył d. 28 lipca z Głogowa do Poznania.

— W *Gazecie Poznańskiéj* czytamy: „Brakuje stodoł do pomieszczenia obfitych zbiorów płodów rolniczych, tak, że na polu muszą zakładać stogi. Niektórzy producenci, mianowicie wieśniacy, młocili już, aby jeszcze z wysokich cen korzystać. Plenność jest nadzwyczajna; z kopy snopków wymłacają sześć korcy żyta i więcéj, podczas gdy dawniéj, przy najpomyślniejszych urodzajach, nie wymłacano więcéj jak 4 korce. Nowe żyto kosztuje teraz $1\frac{2}{3}$ do 2 talarów korzec.

Austrya.

Lwów, 5 sierpnia.

Dnia 31 lipca wykonany tu został wyrok śmierci przez szubienicę, na Teofilu Wiszniowskim, noszącym także przybrane nazwy: Karola Duval, Winnickiego, Dąbrowskiego, Zagorskiego i Benedykta Lewińskiego, za popełnioną zbrodnię stanu; oraz na Józefie Kapuścińskim, za zbrodnię stanu i morderstwo, popełnione na osobie Kaspra Markla, Burmistrza m. Pilsna.

Francya.

Paryż, 3 sierpnia.

P. Riszard Rusch miał 31 z. m. prywatne u Króla posłuchanie, na którém złożył Monarsze pismo, uwierzytelniające go w charakterze Posła Stanów Zjednoczonych.

— Hr. Molé znowu bywa częściéj w Neuilly, co ma mieć związek z zamierzoną zmianą gabinetu.

— Izba Parów zajmowała się dzisiaj budżetem wydatków na rok 1848.

— Wielu deputowanych już wyjechało; na zamknięciu posiedzeń, które 7 go sierpnia nastąpi, nie wielu członków rzeczonéj Izby znajdować się będzie.

— *National* umieścił w tych dniach wiadomość o jednym interessie, który, jak się zdaje, w niczém nie ustępuje processowi P. Teste. Dziennik ten przytacza dokument, z którego się okazuje, iż wyżsi urzędnicy zobowiązali się w r. 1841, wyjednać pewnéj spółce koncessyą na budowę drogi żelaznéj z Paryża do Meaux, z warunkiem, iżby taż spółka ustąpiła im za to darem 450 akcyi, po tysiącu franków każda. W skutek takowego odkrycia, uczynionego przez wyżéj wspomniony dziennik, Królewski Prokurator przy Sądzie Dep. Sekwany, wezwał natychmiast jego wydawcę, aby się stawił przed wyznaczoną na ten cel Kommissyą Śledczą, dla złożenia potrzebnych objaśnień i dowodów. To rozporządzenie Prokuratora ogłoszone zostało publicznie d. 1 sierpnia w *Monitorze Paryzkim*.

— Г-нъ Гильяръ де Фени возвратился изъ Неаполя, куда ѣздилъ по дипломатическимъ дѣламъ. Онъ привезъ съ собою ратификацію торговаго и навигаціоннаго трактата, заключеннаго съ Неаполемъ.

— Изъ Алжиріи сообщаютъ, что большая часть племени Ашашовъ перешла къ Абд-эль-Кадеру въ Марокскія владѣнія. Императоръ вооружается противъ него, но до сихъ поръ не произошло ничего рѣшительнаго.

4 Августа.

Слышно, что Король чрезъ нѣсколько дней отправится въ замокъ Э, съ частію своего семейства.

— Во вчерашнемъ засѣданіи палаты перовъ, виконтъ Флавиньи спросилъ, какъ французское правительство намѣрено дѣйствовать при настоящихъ дѣлахъ въ Швейцаріи и Италіи. Г. Гизо отвѣчалъ, что правительство намѣрено не вмѣшиваться во внутреннія дѣла Швейцаріи. — „Я держусь правила не интервенціи, какъ нормальнаго состоянія между націями, но обезпечиваю права своего государства, если бы произошло какое либо событіе. Что касается Италіи, то мы искренно желаемъ независимости и безопасности италіянскимъ правительствамъ. Я не думаю совѣтовать или одобрять ту или другую реформу, тотъ или другой образъ правленія; но правительствамъ симъ предстоитъ удовлетворить потребности ихъ странъ. Папское правительство представляетъ въ настоящую минуту прекрасный видъ. Папа предпринялъ вопросъ трудный и достославный, и мы всѣми мѣрами будемъ содѣйствовать ему.“— Графъ Монталамберъ. — Что думаетъ Г. Министръ относительно овладѣнія Австрійцами городомъ Феррарою? Г. Гизо: Это случилось дѣйствительно; но я еще не могу объясниться нынѣ по сему дѣлу.

— Палата перовъ утвердила сегодня, 105 голосами противъ 13, бюджетъ расходовъ на 1848 годъ; также — большинствомъ 109 голосовъ противъ 4-хъ, проектъ постановленія о назначеніи пенсіона вдовѣ адмирала Дюперре.

— Изъ Тулона сообщаютъ, что сношенія между правительствомъ и эскадрою герцога Жуэнвильскаго, были на дняхъ весьма часты. Паровой фрегатъ *Cacique* отправленъ съ депешами къ герцогу; другой такой же фрегатъ *Pluton*, доставившій письма отъ эскадры, отплылъ обратно; наконецъ сегодня по утру, паровой фрегатъ *Labrador*, послѣ непродолжительнаго приготовленія, отправился съ письмами къ герцогу Жуэнвильскому. Эти движенія имѣютъ, по видимому, связь съ происшествіями въ Италіи.

— Правительство разрѣшило перевести г-на Теста изъ тюрьмы *Conciergére* въ больницу; но онъ такъ сильно боленъ, что нѣтъ возможности сего исполнить.

5 Августа.

Палата перовъ утвердила сегодня кредиты для министерствъ внутреннихъ и иностранныхъ дѣлъ. Г-нъ Фульширонъ изъявилъ свое удивленіе, что въ Парижѣ 23 театра, тогда какъ и третьей части этого числа было бы достаточно. Г-нъ Викторъ Гюго совѣтовалъ умѣрить строгость драматической ценсуры; послѣ этихъ преній палата утвердила кредиты для министерствъ: военнаго, морскаго и финансовъ.

— На биржѣ снова начали говорить о преобразованіи кабинета; слѣдующій списокъ министровъ ходилъ по рукамъ: графъ Моле, предсѣдатель совѣта и министръ иностранныхъ дѣлъ; г-нъ Тьеръ — внутреннихъ дѣлъ; г-нъ Биньонъ — финансовъ: маршалъ Бюжо — военный министръ; г-нъ Бильо — юстиціи. Слухи эти требуютъ подтвержденія.

— Г-нъ Тьеръ прибылъ въ исходѣ прошлаго мѣсяца въ Марсель, откуда намѣревался отправиться въ Италію; но, перемѣнивъ свое намѣреніе, выѣхалъ ночью съ 1-го на 2 число въ Тулузу.

— Министерство внутреннихъ дѣлъ постановило въ каждомъ департаментѣ учредить образцовую ферму. Распоряженіе о томъ вскорѣ будетъ сдѣлано.

— Секретарь Робеспьера, Марсо, умеръ 24 м. м. въ Ниццѣ 88 лѣтъ отъ роду.

— 29 Іюля употреблено на иллюминацію 227,500 штукъ цвѣтныхъ шкаликовъ, 18,000 венеціянскихъ фонарей и 21,000 плошекъ. 800 работниковъ заняты были этою иллюминаціею.

— P. Guillard de Feny wrócił z Neapolu, ze swojéj missyi dyplomatycznéj, i przywiózł z sobą ratyfikacye traktatu handlowego i żeglugi, zawartego z Neapolem.

— Donoszą z Algieryi, że większa część plemienia Aszaszow udała się do Abd-el-Kadera, na ziemię Marokańską. Cesarz uzbraja się przeciw niemu, ale jeszcze nic stanowczego nie zaszło.

Dnia 4 sierpnia.

Mówią, że Król za parę dni uda się z częścią swojéj rodziny do zamku Eu.

— Na wczorajszém posiedzeniu Izby Parów, Wice-Hr. Flavigny zapytał, jakie postępowanie rząd francuzki zachowa w teraźniejszym stanie interessów Szwajcaryi i Włoch. P. Guizot odpowiedział, że zamiarem rządu jest, nie mięszać się bynajmniéj w wewnętrzne interessa Szwajcaryi. „Trzymam się zasady nieinterwencyi, jako normalnego stanu pomiędzy narodami, ale waruję prawa i niebezpieczeństwo mego kraju, jeżeliby zaszedł jaki przypadek. Co do Włoch, pragniemy i chcemy niezawisłości i bezpieczeństwa rządów włoskich. Nie myślę zalecać ani zachwalać téj lub owéj reformy, takiéj lub owéj formy rządu; ale interessem dobrze zrozumianym tych rządów jest, aby zadosyć-uczynić potrzebom i interessom ich krajów. Rząd Papiezki przedstawia w téj chwili widok najpiękniejszy w świecie. Papież przedsięwziął zadanie trudne i szczytne, wspierać go będziemy wszelkiemi siłami.“— Hr. Montalembert: Co sądzi P. Minister o zajęciu miasta Ferrary przez Austryaków? — P. Guizot: Wypadek ten nastąpił rzeczywiście; ale nie mogę jeszcze w téj chwili udzielić dokładniejszych objaśnień.“ (Ob. Włochy).

— Izba Parów, na dzisiejszém posiedzeniu, przyjęła 105 głosami przeciw 13, budżet wydatków na rok 1848, oraz większością 109 głosów przeciw 4, projekt do prawa względem pensyi dla wdowy po Admirale Duperré.

— Z Tulonu piszą: Związki między rządem i eskadrą Xięcia Joinville, były w tych dniach nadzwyczaj ożywione. Parowa fregata *Cacique* wysłana została z depeszami do Xięcia; parowa fregata *Pluton*, która przywiozła korrespondencyą od eskadry, odpłynęła na powrót; nakoniec dziś rano, parowa fregata *Labrador*, po śpiesznem przygotowaniu się, wysłana została do Xięcia Joinville z pilnemi poleceniami. Wszystko to zdaje się mieć związek ze zdarzeniami we Włoszech.

— Rząd udzielił przed kilku dniami pozwolenie przewiezienia P. Teste z więzienia Conciergérie do szpitalu; jednakże więzień jest tak mocno chory, że przewiezienie to nie może mieć miejsca.

Dnia 5 sierpnia.

Izba Parów, uchwaliła dziś kredyta dla ministerstw: spraw zagranicznych i wewnętrznych. P. Fulchiron dziwił się, że w Paryżu jest 23 teatrów, kiedyby trzecia część była dostateczną; natomiast P. Wiktor Hugo radził złagodzenie cenzury teatralnéj. Po tych sporach, Izba uchwaliła kredyta dla ministerstw: handlu, wojny, marynarki i skarbu.

— Na giełdzie znowu mówią o zmianie gabinetu; krążyła nawet następująca lista nowych Ministrów: Hr. Molé, Prezes rady i Minister spraw zagranicznych: P. Thiers, spraw wewnętrznych; P. Bignon, skarbu; Marszałek Bugeaud wojny; P. Billault, sprawiedliwości. Pogłoska ta potrzebuje potwierdzenia.

— P. Thiers przybył w końcu zeszłego miesiąca do Marsylii, skąd miał odpłynąć do Włoch; jednakże zmienił nagle swój zamiar, i w nocy z d. 1-go na 2-gi sierpnia odjechał do Tuluzy.

— Ministerstwo spraw wewnętrznych postanowiło urządzić w każdym departamencie folwark wzorowy. Rzecz ta ma wejść niebawem w wykonanie.

— Sekretarz Robespierra, Marceau, umarł 21-go z. m. w Nizza, mając lat 88.

— Na illuminacyą w d. 29-m lipca użyto: 227,500 sztuk szkieł kolorowych, 18,000 latarń weneckich i 21,000 lamp. Do téj pracy użyto 800 robotników.

Англія.

Лондонъ, 30 *Іюля*.

Изъ Эдинбурга пишутъ о прибытіи въ этотъ городъ Его Императорскаго Высочества Великаго Князя Константина Николаевича. Высокій Путешественникъ, въ сопровожденіи Барона Бруннова и многихъ другихъ знатныхъ особъ, провелъ нѣсколько дней у Герцога Атоля, который, принявъ своего Дорогаго Гостя сообразно съ обычаями горной Шотландіи, выказалъ при этомъ необыкновенную роскошь. На праздникахъ, данныхъ Герцогомъ Его Императорскому Высочеству, играли главную роль національные танцы и музыка горцевъ.

— Выборы въ Сити окончены вчера. Партія виговъ одержала перевѣсъ; изъ оной избраны трое кандидатовъ: лордъ Россель, Паттисонъ и Ротшильдъ, а изъ партіи тори только одинъ, Г. Мастерманнъ. Не только въ Сити, но также и въ другихъ частяхъ Лондона, выборы оказались въ пользу виговъ; въ Вестминстерѣ избраны сэръ де-Ласи-Эвансъ и Г. Люшингтонъ, вмѣсто Гг. Мандевиля и Кокрена. Въ одномъ мѣстѣ либералы понесли ударъ, именно въ Батѣ, гдѣ бывшій членъ Г. Ребукъ, не былъ вновь избранъ, и мѣсто его заступилъ членъ партіи тори, приверженецъ сэръ Роберта Пиля, лордъ Ашлей. Членъ министерства, президентъ Остъ-Индской конторы, сэръ Джонъ Гобгоузъ, также не получилъ довѣренности въ Нотингамѣ, но на его мѣсто избранъ другой либеральный членъ, извѣстный начальникъ хартистовъ, Фергюсъ О'Конноръ. Докторъ Боуррингъ избранъ вновь въ Больтонѣ.

— Изъ Ла-Платы сообщаютъ, что, при посредничествѣ Г. Геберта, заключено перемиріе между Монтевидео и войсками Орибе. Надѣются, что вскорѣ будетъ снята блокада города Буэносъ-Айреса.

— Старшій изъ адмираловъ англійскаго флота, сэръ Эрскинъ Дугласъ, скончался въ своемъ имѣніи, на 87 году своей жизни. Въ 1778 году былъ онъ уже лейтенантомъ.

2 Августа.

Общіе выборы обращаютъ на себя вниманіе журналовъ. Выборы въ Сити естественно занимаютъ первое мѣсто. По провозглашеніи шерифомъ именъ избранныхъ, сіи послѣдніе поочередно произносили рѣчи. Лордъ Россель открыто высказалъ свое мнѣніе относительно объема, который онъ будетъ стараться придать основному правилу о торговой свободности. Г. Ротшильдъ объявилъ, что онъ не находитъ достаточно словъ, для изъявленія своей признательности избирателямъ, за то довѣріе, которымъ они удостоили его. Рѣчь свою онъ кончилъ изъявленіемъ, что всѣ усилія посвящены имъ будутъ для поддержанія торговой, гражданской и религіозной свободности. Всѣ рѣчи приняты были съ удовольствіемъ.

— Въ *M. Herald* сообщаютъ, что либеральные кандидаты употребили огромныя суммы, по поводу выборовъ въ Сити. Нѣкоторые избиратели требовали по 3 и по 4 фунт. стерл., которые были имъ вручены иностранцами, замѣченными у входа въ залу, въ которой происходило балотированіе. Баронъ Ротшильдъ, по увѣренію *Morning-Herald*, по случаю выборовъ въ Сити издержалъ 25,000 фунт. стерл., тогда какъ обыкновенныя по сему предмету издержки не превышаютъ 5,000 фунт. стерл. Впрочемъ избраніемъ его занимаются всѣ журналы. Въ церковныхъ органахъ называютъ это соблазномъ; въ либеральныхъ же журналахъ, напротивъ, одобряютъ сей выборъ.

— Г. Маколей и генералъ Фоксъ, члены кабинета, не избраны: первый въ Эдинбургѣ, а другой въ Тауэръ-Гамелетъ. Начальникъ партіи протекціонистовъ, лордъ Джорджъ Бентинкъ, вновь избранъ въ Линнѣ, вмѣстѣ съ лордомъ Жоселиномъ, принадлежащимъ къ партіи г-на Пиля.

3 Августа.

Лорды адмиралтейства увѣдомили начальника Портсмутской гавани, что 5-го числа они прибудутъ туда, для назначенія яхтъ и пароходовъ, которые будутъ сопровождать Королеву въ Шотландію. Ея Величество отправится въ это путешествіе 9-го числа, изъ гавани *Cowes*.

— До сихъ поръ извѣстны 334 выбора, изъ числа коихъ въ нижнюю палату избрано 203 вига, 64 приверженца сэръ Роберта Пиля и 67 такъ называемыхъ консерватистовъ. По этому случаю въ *Globe* пишутъ слѣдующее: „Перевѣсъ либеральной партіи и точное исчисленіе увеличившихся силъ кабинета, въ граф-

Anglia.

Londyn, 30 *lipca*.

Z Edymburga donoszą o przybyciu do tego miasta Jego Cesarskiej Wysokości Wielkiego Xięcia Konstantego Nikołajewicza. Wysoki Podróżny, w towarzystwie Barona Brunnow i wielu innych znakomitych osób, przepędził kilka dni u Xięcia Athol, który, przyjmując swego drogiego Gościa podług zwyczajów Górnéj Szkocyi, rozwinął przy téj okoliczności niezwykłą wspaniałość. Na uroczystościach, dawanych przez Xięcia na cześć Jego Cesarskiej Wysokości, piérwsze trzymały miejsce narodowe tańce i muzyka góralska. (*Jour. de St. Petersbourg.*)

— Wybory w City już się wczoraj skończyły. Whigowie odnieśli zwycięztwo, gdyż tylko jeden kandydat torysowski, P. Mastermann, obrany został obok trzech Whigów: Lorda Russel, Pattisona i Rothschilda. Ale nie tylko w City, lecz i w innych dzielnicach Londynu wybory wypadły pomyślnie dla Whigów; w Westminster wybrani zostali Sir de Lacy Evans i P. Luschington, przeciw PP. Mandeville i Cochrane. W jedném atoli miejscu ponieśli liberaliści klęskę, to jest w Bath, gdzie dotychczasowy członek, P. Roebuck, nie został na nowo obrany, a miejsce jego zajął torysowski stronnik Sir Roberta Peel, Lord Aschley. Członek ministerstwa, Sir John Hobhouse, Prezes biura wschodnio-indyjskiego, upadł również w Nottingham, ale na jego miejsce obrany został inny liberalny członek, znany przewódzca Chartystów, Forgus O'Connor. Doktor Bowring został na nowo obrany w Bolton.

— Z La-Plata donoszą, że za pośrednictwem P. Hebert, zawarte zostało zawieszenie broni między Montevideo i wojskiem Oribego. Spodziewają się, że wkrótce blokada miasta Buenos-Ayres będzie zniesioną.

— Najstarszy Admirał floty angielskiéj, Erskine Douglas, umarł w swoich dobrach, w 87 roku życia swego. Już w 1778 był porucznikiem okrętowym.

Dnia 2 sierpnia.

Wybory powszechne nie przestają zajmować wyłącznie dzienników. Wybory w City figurują naturalnie w piérwszym rzędzie. Po ogłoszeniu przez Szeryfa imion wybranych, wszyscy oni zabierali kolejno głosy. Lord Russel wynurzył się otwarcie względem rozciągłości, jaką będzie się starał nadać zasadzie wolnego handlu. P. Rotschild oświadczył, że nie znajduje dosyć wyrazów do wynurzenia swéj wdzięczności wyborcom, za zaufanie, jakiem go zaszczycić raczyli. Mowę swą zakończył oświadczeniem, że wszystkie swe usiłowania poświęci na wspieranie wolności handlowéj, cywilnéj, i religijnéj. Wszystkie mowy z zadowoleniem przyjęte zostały.

— *Morning-Herald* pisze, że kandydaci liberalni wydali ogromne summy z powodu wyborów w City. Mówią, że niektórzy wyborcy żądali 3 do 4 f. szt, które im zostały doręczone przez cudzoziemców, których spostrzegano przy wnijściu do miejsca, gdzie się odbywało głosowanie. Baron Rotschild, mówi *Morning Herald*, miał z powodu wyborów w City do 25,000 f. szt. wydatku, który zwykle nie przechodzi 5,000 f. szt. Zresztą wyborem jego zajmują się wszystkie dzienniki. Organa kościoła obawiają stąd swoje zgorszenie; przeciwnie dzienniki liberalne pochwalają ten wybór.

— P. Macaulay i Jenerał Fox, obadwaj członkowie gabinetu, nie zostali obrani; piérwszy w Edymburgu, a drugi w Tower Hamelets. Lord George Bentinck, naczelnik stronnictwa protekcyonistów, został na nowo obrany w Lynn, razem z Lordem Jocelyn, który należy do stronnictwa P. Peel.

Dnia 3 sierpnia.

Lordowie Admiralicyi zawiadomili dowódzcę portu w Portsmouth, że tamże przybędą d. 4-go w celu wybrania jachtów i parostatków, które do podróży Królowéj do Szkocyi użyte być mają. Monarchini rozpocznie podróż swoję 9 go, z portu Cowes.

— Dotychczas wiadomych jest 331 wyborów; z tych otrzymało miejsce w Izbie Niższéj 203 Whigów, 64 stronników Sir Roberta Peel i 67 tak zwanych Konserwatystów. *Globe* z tego powodu wyraża się w następujący sposób: „Wielka przewaga stronnictwa liberalnego i dokładne wyliczenie pomnożenia sił gabinetu w hrabstwach, pokrzepia

ствахъ, убѣждаютъ насъ, что настоящее правительство будетъ дѣйствовать подъ вліяніемъ значительнаго большинства.“

— Гр. Далгузи назначенъ губернаторомъ Остъ Индіи, сэръ Поттинджеръ губернаторомъ въ Мадрасѣ, а генералъ Смитъ губернаторомъ въ Капѣ.

— Вчера прибылъ сюда герцогъ Нассаускій. Въ гостинницѣ, гдѣ онъ остановился, встрѣтилъ его шуринъ, Его Высочество, Принцъ Петръ Ольденбургскій и посланникъ Короля Нидерландскаго. Герцогъ былъ на обѣдѣ у Россійскаго посланника.

— Въ Кембриджѣ вторично избраны членами парламента Гг. Ло и Гульборнъ.

Швейцарія.

Цюрихъ, 15 Іюля.

Въ Швейцарской Федеральной Газетѣ, отъ 9-го Іюля, сообщаютъ краткое извлеченіе изъ ноты, поданной французскимъ посланникомъ, Г. де Буа-ле-Контомъ, отъ имени Г. Гизо, президенту Форорта, Г. Оксенбейну. Въ нотѣ выражаются подробно объ опасномъ положеніи Швейцаріи, и выставляютъ съ большою ясностію положеніе Франціи и правила, которыя она полагаетъ принять. Въ ней предостерегаютъ Швейцарцевъ, умѣреннымъ языкомъ дружественной державы, не употреблять во зло федеральной власти для порабощенія нѣкоторыхъ швейцарскихъ республикъ, которыя пользуются независимымъ существованіемъ, основаннымъ на исторіи и на трактатахъ, и которыя были признаны Европою; указываютъ на опасности междоусобной войны, на опасности, которымъ подвергнутся благосостояніе Швейцаріи, выгоды и спокойствіе державъ. — Въ ней замѣчаютъ, что выгодный нейтралитетъ, дарованный Швейцаріи, тѣсно связанъ съ союзомъ независимыхъ республикъ, и что Швейцарія, иначе устроенная, должна изслѣдовать сначала, какое положеніе приметъ она, на основаніи новыхъ трактатовъ, относительно державъ. Въ случаѣ нарушенія постановленій федеральнаго акта, ко вреду одного изъ кантоновъ, державы, равно какъ и Франція, предоставили себѣ озаботиться о своихъ выгодахъ. Франція будетъ дѣйствовать по этому сообразно съ соотвѣтственными выгодами и съ отношеніями своими къ цѣлой Швейцаріи и къ каждому кантону въ особенности.

— Въ *Journal des Débats* напечатано слѣдующее письмо изъ Лозанны, отъ 14-го Іюля: „Нашъ государственный совѣтъ получилъ изъ Берна, 12-го и 13-го числа, нѣсколько депешей, о содержаніи которыхъ еще ничего не слышно въ публикѣ. Извѣстно, только, что въ слѣдствіе ихъ полученія, военная администрація рачительно занялась дѣлами. Уже не выдаютъ паспортовъ людямъ, числящимся въ федеральныхъ войскахъ, и тѣ изъ нихъ, которые пребываютъ въ сосѣднихъ кантонахъ, получили приказаніе явиться по первому призыву. — Рѣчь, произнесенная президентомъ сейма при открытіи его, возбудила здѣсь, почти въ равной степени, негодованіе всѣхъ партій. Наши радикалы, которые ласкались надеждою на походъ противъ Зондербунда и Іезуитовъ, смотрятъ на вещи иначе съ того мгновенія, когда главы партій, снявъ личину, громко признались, въ рѣчи прежняго предводителя вольныхъ отрядовъ, въ своихъ проектахъ преобразовать союзъ двадцати двухъ кантоновъ въ одну общую республику. Невшательцы, Фрейбургцы, Женевцы и другіе жители французской Швейцаріи, Ваадтландцы всѣхъ мнѣній, не согласятся пожертвовать своею національностью и своими мѣстными выгодами, чтобъ быть поглощенными нѣмецкою республикою, и вѣроятно, подпасть въ послѣдствіи подъ произвольную власть Берна.— Въ послѣднихъ письмахъ изъ Берна извѣщаютъ, что президентъ Директоріи получилъ съ разныхъ сторонъ довольно важныя дипломатическія увѣдомленія, которыя однако же онъ не счелъ нужнымъ сообщить сейму, потому что они не совершенно оффиціальныя. Между католиками Бернской Юры, страны, отдѣленной отъ Верхне-Рейнскаго департамента въ 1814, господствуетъ сильное волненіе. Жители сихъ приходовъ громко объявляютъ, что если сеймъ предприметъ военную экспедицію противъ ихъ единовѣрцевъ въ центральной Швейцаріи, они откажутся участвовать въ этомъ походѣ.

---

w nas przekonanie, że rząd obecny dzieło swoje przy nader znakomitéj większości wykonywać będzie.“

— Hr. Dalhousie mianowany został Gubernatorem Jeneralnym Indyi, Sir Pottinger Gubernatorem w Madras, a Jenerał Smith Gubernatorem w Kapie.

— Wczoraj, zjechał tu Xiążę Nassauski. W domu gościnnym, gdzie wysiadł powitał go szwagier, J. C. W. Xiążę Piotr Oldenburgski i Poseł Króla Niderlandzkiego. Xiążę obiadował u Posła Rossyjskiego.

— W Cambridge wybrano powtórnie członkami parlamentu PP. Law i Goulburn.

Szwajcarya.

Zurich, 15 *lipca*.

W Dzienniku Związkowym Szwajcarskim, pod dniem 9 lipca, czytamy krótki wyciąg z noty, podanéj przez Posła francuzkiego, P. de Bois le Comte, w imieniu P. Guizot, Prezesowi Rządzącego Kantonu, P. Oxenbein. W nocie téj rozwodzi się Francya szczegółowie nad niebezpieczném położeniem Szwajcaryi, tudzież wykłada z wielką jasnością, jakie jest jéj własne położenie i zasady których trzymać się zamierza. Przestrzega Szwajcarów, umiarkowanym językiem przyjaciel kiego mocarstwa, aby nie nadużywali władzy Związkowéj dla ujarzmienia niektórych Rzeczypospolitych Szwajcarskich, używających dotąd bytu niezawisłego, opartego na historyi i na traktatach przez całą Europę uznanych; zwraca uwagę na mogące ztąd wyniknąć niebezpieczeństwa wojny domowéj, na szkody, na jakie się narazi pomyślność Szwajcaryi, tudzież pomyślność i spokojność mocarstw sąsiednich. Daléj wyjaśnia, że korzystna neutralność, udzielona Szwajcaryi, ściśle jest połączona z federacyjnym Związkiem niezawisłych Rzeczypospolitych, i że Szwajcarya, inaczéj urządzona, powinna się naprzód zastanowić, jakie będzie musiała zająć stanowisko na zasadzie nowych traktatów, w stosunku do innych mocarstw. W razie naruszenia postanowień fedaracyjnego aktu, z uszczerbkiem któregolwiek Kantonu, mocarstwa, i sama Francya, zachowały sobie prawo obrony własnych swoich korzyści. Francya przetoż postępować będzie stosownie do własnych swoich widoków i stosunków z całą Szwajcaryą i z każdym Kantonem w szczególności.

— W *Journal des Débats* umieszczono następny list z Lozanny pod d. 14 lipca: „Nasza Najwyższa Rada otrzymała z Bernu 12 i 13 lipca kilka depeszy, o których treści nie jeszcze nie wie nasza publiczność. Wiadomo tylko, że zaraz po ich otrzymaniu, zarząd wojenny czynnie się wziął do działania. Przestano wydawać paszporta osobom, liczącym się w wojskach związkowych, a bawiący w sąsiednich Kantonach, otrzymali rozkaz stawienia się na piérwsze wezwanie. Mowa Prezesa Sejmu, przy zagajeniu posiedzeń, obudziła tu prawie w jednostajnéj mierze, nieukontentowanie wszystkich stronnictw. Nasi Radykaliści, którzy karmili się nadzieją wyprawy przeciwko Sonderbundowi i Jezuitom, zapatrują się teraz na rzeczy inaczéj, od chwili, gdy naczelnicy radykalnego stronnictwa, zdjąwszy maskę, przyznali się otwarcie, przez usta byłego dowódzcy wolnych oddziałów, do swoich projektów przemienienia federacyjnego Związku dwudziestu dwóch Kantonów w jedną ogólną Rzeczpospolitą. Mieszkańcy Neufchatelu, Freyburga, Genewy i inni obywatele Szwajcaryi francuzkiéj, jako też Waadtlandowie wszelkich mniemań, nie zgodzą się bynajmniéj uczynić ofiary ze swojéj narodowości, ze swoich instytucyi, ze swoich miejscowych korzyści i swego języka, aby rozpłynąć się w ogólnéj Niemieckiéj Rzeczypospolitéj, i zapewne dostać się w następności pod absolutną władzę Kantonu Bern.— W ostatnich listach z Bernu donoszą, że Prezes Dyrektoryatu otrzymał z różnych stron dosyć ważne dyplomatyczne wiadomości, których jednakże nie uważał za rzecz potrzebną udzielać Sejmowi, z powodu, iż nie są zupełnie urzędowemi. Między Katolikami Jury Berneńskiéj, krainy oddzielonéj od Departamentu Górnego Renu w roku 1814, panuje gwałtowne wzburzenie. Mieszkańcy tych wąwozów głośno się z tém oświadczają,— że jeśli Sejm przedsięweźmie wojenną wyprawę przeciwko ich spół-wyznawcom w środkowéj Szwajcaryi, tedy odmówią otwarcie wszelkiego w niéj udziału.

2

Италія.

Римъ, 16 Іюля.

Здѣсь занимаетъ умы распространившійся вчера слухъ о обнаруженіи заговора. Зачинщиками онаго, между прочими, были: Карабинернаго полка полковникъ Нардони, братъ бывшаго камердинера Григорія XVI, Гаэтанно (Морони), нѣсколько офицеровъ линѣйныхъ войскъ и другіе. Цѣль заговорщиковъ состояла будто бы въ томъ, чтобы, пользуясь бездѣйствіемъ полиціи, 16 или 17 числа, вечеромъ, во время фейерверка, произвести рѣзню, при помощи наемныхъ убійцъ, и тѣмъ причинить смятеніе и безначаліе, а за симъ подать поводъ къ тому, чтобы чужеземныя войска вступили въ Римъ. Заговоръ сей обнаружилъ дѣятельный и обращающій на все вниманіе Чичероакіо. Говорятъ, что открыли мѣсто сходбищъ, гдѣ нашли множество бумагъ заговорщиковъ, а также значительные запасы оружія, преимущественно же кинжаловъ. Въ слѣдствіе сего гражданская гвардія арестовала множество лицъ, такъ какъ правительственная полиція находится въ бездѣйствіи. Можно однако полагать, что, не смотря на чрезвычайное волненіе умовъ, при настоящемъ примѣрномъ поведеніи народа, спокойствіе не будетъ нарушено. По поводу такого состоянія дѣлъ, вооруженіе національной гвардіи ускорено, и можно сказать, что дѣйствія оной уже вчера вечеромъ вошли въ надлежащее исполненіе; въ каждомъ округѣ устроенъ караулъ, состоящій по крайней мѣрѣ изъ ста человѣкъ, вооруженныхъ огнестрѣльнымъ оружіемъ. Четырнадцать, патрулей по 20 чел. каждый, разъѣзжаютъ ночью по городу. По повелѣнію Папы, всѣ здѣшнія войска, въ продолженіе всей ночи, съ самаго захожденія солнца, должны находиться въ казармахъ.

— На перекресткахъ улицъ прибиты сегодня по утру увѣдомленія, подписанныя еще кардиналомъ Джиззи, по званію статс-секретаря, что Его Святѣйшествомъ отсрочено празднованіе годовщины амнистіи, до совершеннаго образованія національной гвардіи, которая въ немъ будетъ участвовать.

— Въ Болоніи съ большою радостію приняли извѣстіе объ учрежденіи національной гвардіи. Жители отправились къ кардиналу Амату, жительствующему лѣтомъ въ деревнѣ Баско, гдѣ изъявили ему свою признательность, какъ намѣстнику Пія IX; за симъ немедленно образовали военные отряды, такъ, что, для обращенія ихъ въ настоящую національную гвардію, нужно только папское разрѣшеніе.

19 Іюля.

Монсиньоръ Грасселини отставленъ отъ должности римскаго губернатора, и на его мѣсто назначенъ временнымъ губернаторомъ адвокатъ Моранди, пользующійся общимъ уваженіемъ. Многіе прежніе полицейскіе агенты также удалены. Кардиналъ Ферретти съ своей стороны очистилъ статс-секретаріатъ отъ многихъ подозрительныхъ лицъ.

— Кромѣ многихъ жалобъ, взводимыхъ на монсиньора Грасселини, нынѣ обвиняютъ его преимущественно въ томъ, что онъ дозволилъ проживать въ городѣ безполезнымъ бродягамъ, отчасти безпаспортнымъ, которые сдѣлались опасными для спокойствія и безопасности жителей. Слишкомъ 20,000 челов. разнаго рода людей прибыли на дняхъ въ Римъ, и есть предлогъ думать, что это были большею частію агенты общества заговорщиковъ, чтобы возбудить народъ къ смятеніямъ. Многія лица, подозрѣваемыя въ сообщничествѣ съ заговорщиками, арестованы. Одинъ изъ зачинщиковъ, полковникъ Фреди, бѣжалъ; но въ его домѣ, окруженномъ тотчасъ гражданскою полиціею, застали еще служителей, сожигавшихъ оставшіяся послѣ него бумаги, которыхъ однако полиція захватила еще цѣлый сундукъ. Помощникъ его, поручикъ Санъ Джіорджіо, созданіе Нардони, командира карабинернаго полка, арестованъ, при чемъ говорятъ онъ успѣлъ бросить въ погребъ свертокъ бумагъ, который нынѣ отыскиваютъ.

— Изъ Болоніи пишутъ отъ 17 Іюля: „Два австрійскіе баталіона, каждый въ 800 чел., съ артиллеріею, прибыли 18 числа въ Феррару (гдѣ Австрія, по силѣ трактатовъ, содержитъ свой гарнизонъ), но вмѣсто того, чтобы вступить въ крѣпость, они отправились въ городъ, въ казармы св. Доминика. Офицеры просили даже квартиръ у жителей, но феррарскій легатъ, кардиналъ Чіакки, рѣшительно отказалъ въ этомъ, и

Włochy.

Rzym, 16 lipca.

Rozszerzona od wczoraj wieść o odkryciu spisku, zajmuje tu wszystkich umysły. Naczelnikami jego mieli być, między innymi: Półkownik od karabinierów Nardoni, brat byłego balwierza i kamerdynera Grzegorza XVI, (Gaetanino) Moroni, kilku oficerów z wojska liniowego i t. d. Celem spiskowych było jakoby, iżby korzystając z nieczynności policyi, d. 16 lub 17 wieczorem, podczas fajerwerku, sprawić pomiędzy ludem rzeź, za pomocą najemnych morderców, wywołać przez to rozruchy i anarchią, a następnie spowodować obce wojska do zajęcia Rzymu. Spisek ten odkryć miał czynny wszędzie i na wszystko baczny Ciceroacchio. Mówią, iż wyśledzono tajemne miejsce schadzek, gdzie znaleziono mnóstwo papierów tego towarzystwa, wielkie zapasy broni, a mianowicie sztyletów. Gwardya obywatelska aresztowała w skutek tego mnóstwo osób, gdyż policya rządowa wcale się nie rusza. Zdaje się jednak, że pomimo nadzwyczajnego wzburzenia umysłów, przy wzorowém zachowaniu się ludu, spokojność nie zostanie naruszoną. Z powodu właśnie tego stanu rzeczy, uzbrojenie gwardyi narodowéj zostało przyśpieszone, tak, że już wczoraj wieczorem działalność jéj, można powiedzieć, weszła praktycznie w wykonanie. W każdym okręgu uorganizowaną została nieustająca warta, złożona najmniéj ze stu obywateli, w karabiny opatrzonych. Czternaście patroli, po 20 ludzi, przeciąga w nocy przez całe miasto. Z rozkazu Papieża, wszystkie tutejsze liniowe wojska, począwszy od dzwonienia wieczornego na pacierze, przez całą noc zostawać mają w koszarach.

— Na rogach ulic poprzylepiano dziś z rana zawiadomienie, podpisane jeszcze przez Kardynała Gizzi, jako Sekretarza Stanu, według którego, Ojciec św. odłożył uroczystość rocznicy amnestyi aż do zupełnego uorganizowania gwardyi narodowéj, która w niéj ma mieć udział.

— W Bolonii przyjęto z wielką radością wiadomość o ustanowieniu gwardyi narodowéj. Mieszkańcy udali się do Kardynała Amat, mieszkającego latem na wsi w Basco, i złożyli mu dziękczynienie, jako Namiestnikowi Piusa IX; poczém utworzyli natychmiast z pomiędzy siebie regularne kolumny wojskowe, tak, iż aby je zamienić w porządną milicyą, potrzeba tylko sankcyi Papiezkiéj.

Dnia 19 lipca.

Monsignor Grasselini złożony został z urzędu Gubernatora Rzymu. Tymczasowym jego zastępcą mianowany jest Adwokat Morandi, człowiek świecki, posiadający szacunek i zaufanie publiczne. Wielu dawniejszych ajentów policyjnych zostało również usuniętych. Ze swojéj strony Kardynał Ferretti, oczyścił także Sekretaryat Stanu z wielu podejrzanych osób.

— Oprócz innych skarg, jakie dawniéj zanoszono na Monsignora Grasselini, teraz obwiniają go mianowicie o to, że dozwolił przyjąć do miasta mnóstwo bezużytecznéj chałastry, po części bez paszportów, która stała się niebezpieczną dla spokojności i bezpieczeństwa publicznego. Przeszło 20,000 obcych osób napłynęło w tych czasach do Rzymu, i są pozory, iż byli to w znacznéj części ajenci towarzystwa spiskowych, aby lud do rozruchów pobudzić. Wiele osób podejrzanych o należenie do tego spisku, zostało aresztowanych. Uchodzący za jednego z przywódzców, Półkownik Fredi, uciekł; lecz w domu jego, który policya obywatelska natychmiast osadziła, znaleziono jeszcze służących, zajętych paleniem pozostałych po nim papierów, których atoli pełny kufer zabrano. Pomocnik też jego, Porucznik San Giorgio, kreatura Nardoniego, dowódzcy karabinierów, został uwięziony. W chwili gdy go aresztowano, wrzucił jakoby do piwnicy paczkę papierów, których teraz szukają.

— Z Bolonii donoszą, z d. 17 lipca: „Dwa bataliony austryackie, każdy po 800 ludzi, z artylleryą, wkroczyły d. 16, do Ferrary, (gdzie Austrya, na mocy traktatów utrzymuje swoję załogę), lecz zamiast udać się wprost do cytadelli, zwróciły się ku miastu i zajęły koszary S. Dominika. Oficerowie domagali się nawet kwaterunku u mieszkańców, ale Legat tameczny, Kardynał *Ciacchi*, odmówił wręcz temu żądaniu, i natychmiast wysłał do Rzymu szta-

немедленно послалъ въ Римъ эстафету съ извѣстіемъ. Все это произвело въ Феррарской публикѣ нѣкоторое волненіе, которое еще болѣе увеличилось, когда узнали, что въ Римѣ открытъ заговоръ, имѣвшій цѣлію возбудить 17 числа движеніе, чтобы заставить Папу назначить статс-секретаремъ кардинала Ламбрускини.

— Расположенныя въ Романіи швейцарскія войска, потребовали увольненія отъ службы. Кажется, что существованіе ихъ, при національной гвардіи, сдѣлается ненужнымъ.

20 *Іюля.*

Вчера и сегодня арестовали здѣсь въ разныхъ частяхъ города около 90 чел., по большей части Фаентинцевъ, которые съ оружіемъ и значительными денежными суммами, безъ паспортовъ, проникли въ столицу. Одинъ изъ нихъ имѣлъ 4 рекомендательныя письма къ одному изъ здѣшнихъ зачинщиковъ заговора, какому-то кавалеру Минарди. Исчислили, что виновники сего заговора должны были издержать для сего около 20,000 скуди наличными деньгами, ибо большая часть этихъ выходцевъ снабжена была суммами отъ 50 до 100 скуди золотомъ. Сверхъ сего обѣщаны были награды тѣмъ, кои приняли бы дѣятельное участіе въ смятеніяхъ — Говорятъ, будто бы нашли письма заговорщиковъ, изъ коихъ около 30 чел. принадлежатъ къ числу знатныхъ лицъ. Впрочемъ донынѣ ничего достовѣрнаго неизвѣстно.—Войска всѣхъ оружій находятся въ самомъ добромъ согласіи съ вновь образующеюся національною гвардіею, и вмѣстѣ съ нею обнаруживаютъ особенную дѣятельность въ розысканіи и арестованіи подозрительныхъ. Вчера произошло здѣсь особенное явленіе въ этомъ отношеніи. Народъ и войска отыскивали кавалера Минарди. Послѣ тщетнаго осмотра дома, въ которомъ будто бы онъ скрылся, толпа народа, состоявшая по крайней мѣрѣ изъ 6,000 чел., окружила со всѣхъ сторонъ около десяти смежныхъ домовъ. Одни взобрались на крыши, другіе спустились въ погреба, словомъ не оставили ни одной мѣры, необходимой для отысканія виновнаго. Наконецъ появился Чичероаккіо, и тотчасъ предложилъ народу удачную мысль, — выпустить собаку, принадлежащую кавалеру Минарди. Это животное, естественно, тотчасъ побѣжало по слѣдамъ своего господина, и такимъ образомъ открыло мѣсто его убѣжища. Его нашли завернутаго въ коверъ, за олтаремъ въ часовнѣ, лежащей противъ монастыря *Andrea delle Fratte*. Раздраженіе народа было такъ велико, что не льзя было и думать о безопасномъ доставленіи пойманнаго на гауптвахту; и потому до самаго вечера его держали въ часовнѣ; вечеромъ же, освѣщена была вся улица *Andrea delle Fratte*. Исправляющій должность губернатора, Монс. Моранди, прибывъ на мѣсто открытія преступника, обратился къ народу съ рѣчью, въ коей умоляя его, чтобы онъ разошелся по домамъ, обѣщалъ честнымъ словомъ, что виновнаго ожидаетъ строжайшее наказаніе. Но такъ какъ рѣчь его осталась безъ успѣха, то пригласили знаменитаго проповѣдника, обще уважаемаго патера Вентуру, который говорилъ къ народу, прежде въ церкви *S. Andrea della Valle*, а потомъ при часовнѣ, въ которой содержался виновный, и наконецъ успѣлъ кроткими словами успокоить ярость и раздраженіе народа, который за симъ, восклицаніями, простился съ удалявшимся проповѣдникомъ. Между тѣмъ арестанта еще прежде вывели тайно задними дверями, и отвезли въ крѣпость св. Ангела.

— Чичероакіо располагаетъ въ свою пользу всѣ сословія, миролюбивымъ своимъ поведѣніемъ, праводушіемъ и благоразуміемъ. Третьяго дня, знаменитѣйшее здѣшнее Кассино, подъ именемъ *Circolo Romane*, членами коего считаются всѣ римскіе князья, устроило для него великолѣпный пиръ, на которомъ сидѣлъ онъ за столомъ между двумя римскими князьями, и получилъ наконецъ въ подарокъ, отъ имени всѣхъ членовъ Кассино, золотую табакерку цѣною въ 600 скуди.

— Слышно, что полковникъ Фредди и подполковникъ Нардони захвачены въ Албано и Веллетри. Одна изъ здѣшнихъ коллегій подвергнута будетъ строжайшему обыску, ибо предполагаютъ, что въ ней скрылись нѣкоторые заговорщики.

fetę z tą wiadomością. Wypadek ten sprawił niemałe przerażenie pomiędzy obywatelami Ferrary, które wzmogło się jeszcze bardziéj, gdy się dowiedziano, że w Rzymie odkryty został spisek, mający na celu wywołać tam d. 17 zaburzenie, i przez to zmusić Papieża, aby mianował Sekretarzem Stanu, Kardynała Lambruschini.

— Stojące w Romanii wojska szwajcarskie zażądały uwolnienia ze służby Papiezkiéj. Zdaje się, że istnienie ich obok nowéj gwardyi narodowéj stanie się niepotrzebném.

Dnia 20 *lipca*

Wczoraj i dzisiaj aresztowano tu w różnych dzielnicach miasta około 90 osób, po większéj części Faentinów, którzy uzbrojeni i znacznemi summami pieniężnemi zaopatrzeni, bez paszportów wkradli się do stolicy. Jeden z nich miał przy sobie cztéry listy rekomendacyjne do jednego z tutejszych hersztów spisku, niejakiego kawalera Minardi. Obliczono, że sprawcy tego spisku musieli wydać na to około 20,000 skudów gotowemi pieniędzmi, większa bowiem część tych emissaryuszów opatrzoną była w kwotę po 50 do 100 skudów w złocie. Prócz tego przyrzeczone były nagrody tym, którzyby we wszczętym rozruchu udział mieli. Znaleść miano listę spiskowych, z których około 30 należy do znakomitych osób. Wszakże nic pewnego dotąd nie wiadomo. Wojsko wszelkiéj broni zostaje w najlepszém porozumieniu z wzrastającą gwardyą narodową i wspólnie z nią rozwija największą czynność w śledzeniu i aresztowaniu podejrzanych. Wczoraj było tu szczególne w tym względzie widowisko. Lud i wojsko szukali kawalera Minardi. Po daremném przetrząśnienia domu, do którego się miał schronić, tłum ludu, najmniéj z 6,000 osób złożony, osadził do koła kilkanaście domów sąsiednich. Jedni wleźli na dachy, drudzi rozbiegli się do piwnic, zgoła nie zaniedbano żadnego środka, w celu wynalezienia winowajcy. Nareszcie ukazał się Ciceroacchio, i natychmiast podał ludowi trafną myśl, aby wypuszczono psa, będącego własnością kawalera Minardi. Zwierze to naturalnie puściło się zaraz w ślad za swym panem, i tym sposobem odkryto miejsce jego schronienia. Znaleziono go obwiniętego w kobierzec, za ołtarzem w kaplicy, leżącéj naprzeciwko klasztoru *Andrea delle Fratte*. Rozjątrzenie ludu tak było wielkie, że o bezpieczném przeprowadzeniu więźnia na odwach, nie można było ani pomyśleć. Trzymano go więc aż do wieczora w kaplicy; wieczorem oświecono całą ulicę *Andrea delle Fratte*; zastępca Gubernatora, Morandi, przybywszy na to miejsce, miał do ludu przemowę, w któréj zaklinając go, aby się rozszedł, przyrzekał słowem honoru, że najsurowsza sprawiedliwość wymierzoną zostanie. Gdy jednak to nie skutkowało, wezwano sławnego kaznodzieję, powszechnie poważanego kapłana, Ojca *Ventura*, który przemówiwszy do ludu, naprzód w sąsiednim kościele *S. Andrea della Valle*, a potém przed kaplicą, w któréj winowajca był trzymany, potrafił nakoniec łagodnemi słowy uśmierzyc zapał i rozjątrzenie ludu, który następnie okrzykami radości oddalającego się mówcę pożegnał. Tymczasem więźnia wyprowadzono już piérwéj potajemnie przez tylne wyjście i zawieziono do twierdzy St. Anioła.

— Ciceroacchio zobowiązuje sobie wszystkie stany przez swoje pojednawcze postępowanie, czystą prawością i zdrowym rozsądkiem kierowane. Onegdaj, najznakomitsze tutejsze Kasino, pod nazwą *Circolo Romano*, którego członkami są wszyscy Xiążęta Rzymscy, wyprawiło dlań świetną biesiadę, na któréj siedział u stołu pomiędzy dwóma Xiążętami Rzymskiemi, i otrzymał nakoniec w podarunku, w imieniu wszystkich członków Kasina, złotą tabakierę 600 skudów wartości.

— Słychać, że Półkownik Freddi i Podpółkownik Nardoni ujęci zostali w Albano i Velletri. Jedno z tutejszych Kollegiow ma być jak najściśléj przetrząśnione; domyślają się bowiem, iż w niém ukryli się niektórzy spiskowi.

Неаполь, 20 Іюля.

Король и Королева возвратились сюда вчера со всѣмъ дворомъ; тотчасъ по прибытіи Короля собрался совѣтъ министровъ, на которомъ рѣшено принять энергическія мѣры на счетъ южныхъ областей.

Испанія.

Мадритъ, 20 Іюля.

Королева Изабелла, до выѣзда своего въ Санъ-Ильдефонсо, изъявила свое желаніе, чтобы во время ея отсутствія супругъ Е. В. не находился въ дворцѣ. Но лишь только 17 числа, вечеромъ, Ея Величество выѣхала въ Ла-Гранху, Король тотчасъ прислалъ изъ Пардо чиновнику королевскаго дворца повелѣніе, чтобы онъ во дворцѣ приготовилъ для него комнаты, которыя онъ завтра намѣренъ занять. Между тѣмъ министры имѣли повелѣніе Королевы на подобный случай; и потому министръ внутреннихъ дѣлъ, Г. Бенавидесъ, отправился, третьяго дня вечеромъ, въ Пардо, съ цѣлію объявить Королю, что онъ имѣетъ повелѣніе его супруги воспретить ему прибытіе въ королевскій дворецъ. При чемъ лично отъ себя совѣтовалъ Королю, чтобы онъ вообще не въѣзжалъ въ Мадритъ, и тѣмъ не давалъ предлога къ предположенію, будто бы онъ нарочно хочетъ оскорбить Королеву. Король отвѣчалъ, что онъ дворцовому чиновнику далъ уже приказанія, и не привыкъ перемѣнять ихъ. Если же министры хотятъ запереть для него двери дворца, то должны извѣстить его о томъ письменно. Впрочемъ ему самому хорошо извѣстно, прилично-ли ему нынѣ отправиться въ Мадритъ, или нѣтъ. — Послѣ такого отвѣта, Г. Бенавидесъ, прибывъ обратно въ Мадритъ, созвалъ министерскій совѣтъ, и тотчасъ препроводилъ къ Королю изложеніе причинъ, по коимъ министры не могутъ согласиться на его пребываніе въ королевскомъ дворцѣ.— Всѣ эти обстоятельства не были тайною, и потому удивленіе овладѣло всѣми, когда вчера еще до полудня замѣтили Короля, который въѣзжалъ въ городъ и направилъ свой поѣздъ къ королевскому дворцу. Но прежде чѣмъ онъ доѣхалъ туда, къ нему отправленъ былъ на встрѣчу ординарецъ, офицеръ, который вѣрно извѣстилъ его о мѣрахъ, предпринятыхъ на случай, если онъ пожелаетъ непремѣнно войти во дворецъ. Король, перемѣнивъ свое намѣреніе, велѣлъ поворотить лошадей и выѣхалъ въ ворота ведущія въ Пардо. Но въ то время когда всѣ думали, что Е. В. возвратился туда, онъ объѣхавъ только часть города, снова прибылъ въ другія ворота и отправился во дворецъ своего родителя въ Буэнъ-Ретиро, объявивъ, что онъ это мѣсто избираетъ для своего мѣстопребыванія. Министры потребовали настоятельно, и даже, какъ говорятъ, съ угрозою, чтобы онъ еще до наступленія ночи выѣхалъ обратно въ Пардо. Король исполнилъ требованіе.

— Инфантъ Донъ Генрихъ, находящійся теперь на водахъ въ Баньеръ де Люшонѣ, предлагалъ, какъ говорятъ, испанскому правительству быть посредникомъ между Королевою и братомъ своимъ, супругомъ Ея Величества. Въ то же время онъ писалъ къ брату, совѣтуя ему примириться, но до сихъ перъ не получилъ на письма свои отвѣта. Говорятъ, что инфантъ писалъ также къ своему родителю Дону Франциску де Паула, протестуя противъ бракосочетанія инфантины Жозефины съ генераломъ Портильо.

— Карлистскій отрядъ, коего силу полагаютъ въ 500 чел., переправился въ окрестности Каспы чрезъ Эбро, съ намѣреніемъ, какъ кажется, распространить мятежъ въ Маестрагской провинціи. Изъ Тортозы высланы противъ него войска; ежедневно происходятъ кровавыя схватки. Эстудіанте появился 15-го числа, съ частію своего отряда, близъ города Бургоса.

Neapol, 20 lipca.

Wczoraj, wrócił tu Król z Królową i całym swoim dworem; zaraz po przybyciu Monarchy odbyła się rada ministrów, na której postanowiono sprężyste środki, co do prowincyi południowych.

Hiszpania.

Madryt, 20 lipca.

Zdaje się, iż Królowa Izabella, przed wyjazdem do San Ildefonso, objawiła swoje życzenie, aby podczas jéj nieobecności, małżonek jéj nie rezydował w pałacu. Aléć zaledwo d. 17 wieczorem wyjechała do La Granja, Król natychmiast nadesłał z Pardo rozkaz urzędnikowi dworu królewskiego, aby w pałacu Królewskim przygotował dla niego mieszkanie, które nazajutrz chce zająć. Tymczasem Ministrowie zaopatrzeni już byli naprzód przez Królowę w instrukcye na ten przypadek, i Minister spraw wewn., P. Benavides, udał się zaraz onegdaj w wieczór do Pardo, aby oświadczyć Królowi, iż od Jego małżonki ma rozkaz, aby mu wzbronił wstępu do królewskiego pałacu. Przytém radził od siebie Krolowi, aby w ogólności nie przybywał wcale do Madrytu, iżby nie spowodować mniemania, że chce umyślnie obrazić Królowę. Źle poradzony Król odpowiedział, że urzędnikowi pałacu dał już raz swoje rozkazy i nie jest przyzwyczajony je cofać; jeżeli zaś Ministrowie chcą przed nim zamknąć drzwi pałacu, powinni go zawiadomić o tém na piśmie. Zresztą, sam wie najlepiéj czy mu byłoby przyzwoitem lub nie, udać się teraz do Madrytu. Po takiéj odpowiedzi, skoro P. Benavides powrócił do Madrytu, zebrali się wszyscy Ministrowie na radę i przesłali Królowi wyjaśnienie powodów, dla których mu nie mogą dozwolić pobytu w pałacu królewskim. Że zaś te wszystkie okoliczności nie były tajemnicą, zadziwienie było tém powszechniejsze, gdy wczoraj przed południem ujrzano Krola wjeżdżającego do miasta i biorącego kierunek do pałacu królewskiego. Ale nim tam dojechał, wysłano na przeciw niemu ordynansowego oficera, który zapewne musiał go zawiadomić o środkach, jakie zostały przedsięwzięte, na przypadek jeśliby usiłował koniecznie dostać się do pałacu. Jakkolwiek bądź, Król zmienił swój zamiar, kazał zawrócić wstecz i wyjechał bramą prowadzącą do Pardo. Ale podczas gdy sądzono że tam powrócił, objechał tylko zewnątrz część miasta, wjechał znowu przez inną bramę i wysiadł w pałacu swego ojca w Buen Retiro, oświadczając, iż to miejsce zajmuje na swój pobyt. Uwiadomieni o tém Ministrowie, wezwali go z naleganiem, a nawet jak mówią, z zagrożeniem użycia, nieprzyjemnych środków, aby jeszcze przed nadejściem nocy powrócił do Pardo. Król stał się powolnym.

— Infant Don Henryk, bawiący u wód w Bagnières de Luchon, we Francyi, miał proponować rządowi hiszpańskiemu swoje pośrednictwo w pojednaniu Królowéj z Królem bratem swoim. Jednocześnie pisał do brata namawiając go do przeproszenia małżonki. Dotychczas jednak nie otrzymał odpowiedzi na swoje pisma. Mówią także, że Infant pisał do swego ojca Infanta Don Francisco de Paula, protestując przeciw poślubieniu Infantki Józefy Jenerałowi Portillo.

— Oddział Karlistowski, którego siłę podają na 500 głów, przeszedł w okolicy Caspe przez rz. Ebro, w zamiarze, jak się zdaje, przeniesienia powstania do prowincyi Maestrazgo. Z Tortozy wysłano przeciwko niemu wojsko, i codziennie staczają krwawe walki. Estudiante ukazał się d. 15 z częścią ludzi swoich w pobliżu miasta Borgos.

ВИЛЬНА, въ Тип. Ѳ. Гликсберга—Печ. позвол. 12-го Августа 1847 г. Испр. долж. Ценз. и Кав. *А. Мухинъ.*